

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-81-11>

УДК 336:004.9

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ФІНАНСОВОГО РИНКУ: ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ І УПРАВЛІННЯ НОВИМИ РИЗИКАМИ

DIGITAL TRANSFORMATION OF THE FINANCIAL MARKET: BUILDING COMPETITIVE ADVANTAGES AND MANAGING EMERGING RISKS

Вісягін Олександр Олександрович

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Державний науково-дослідний інститут
інформатизації та моделювання економіки
ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-3106-7885>

Visiahin Olexandr

State Research Institute for Informatization and Economic Modeling

У статті проаналізовано цифрову трансформацію фінансового ринку як комплексний процес, що виходить за межі простої цифровізації та передбачає докорінну зміну бізнес-моделей, форм обслуговування й конкурентного балансу між традиційними та діджиталізованими учасниками. Розкрито глобальний характер цього явища при вираженій неоднорідності його глибини в різних сегментах фінансового ринку та країнах. Окрему увагу приділено оцінці переваг трансформації та супутніх ризиків. В українському контексті підкреслено стимулюючу роль кризових факторів, водночас виявлено стримувальні бар'єри – фрагментарність правового й інфраструктурного забезпечення та обмежений доступ до фінансування захисних проєктів. Практичне значення дослідження полягає в обґрунтуванні необхідності комплексного підходу до управління ризиками, що створює передумови для формування стійких конкурентних переваг національного фінансового ринку в умовах глобальної цифрової перебудови.

Ключові слова: цифрові трансформація, цифровізація, фінансовий ринок, фінансові послуги, інклюзивність, конкурентні переваги, кіберризки, цифрова безпека.

The article provides a comprehensive analysis of the digital transformation of the financial market as a systemic phenomenon that substantially exceeds the scope of mere digitization of individual processes and involves fundamental changes in business models, service delivery forms and methods, as well as a redistribution of competitive positions between traditional financial institutions and fully digitalized actors. The universal global nature of this process is revealed alongside its pronounced heterogeneity across different market segments (banking sector, neobanks, non-bank credit and financial institutions) and countries with varying levels of economic and technological development. Particular attention is devoted to assessing the benefits of digital transformation – including enhanced operational efficiency, expanded financial inclusion, theiveness, creation of innovative products, and strengthened customer orientation – as well as the accompanying risks, notably in the areas of cybersecurity, regulatory gaps, vulnerability to external shocks, the emergence of new technological threats (deepfake, quantum computing), and the insufficient preparedness of infrastructure and personnel for their identification and mitigation. The aim of the article is to delineate the characteristics of the digital transformation of the financial market with a focus on evaluating risks and competitive advantages for its participants. In the Ukrainian context, the stimulating role of crisis factors (the COVID-19 pandemic and military events) that accelerated the shift to digital channels is emphasized, while key restraining barriers are identified: the fragmented nature of legal regulation (particularly regarding the circulation of cryptoassets and open banking), underdeveloped infrastructure, limited access of fintech companies to financing, and a chronic shortage of investment in protective technologies. The practical significance of the study lies in substantiating the need for a comprehensive risk-oriented approach, strengthening regulatory and infrastructural frameworks, and prioritizing investments in cybersecurity and digital competencies. Taken together, these measures create the prerequisites for building sustainable competitive advantages for the national financial market and ensuring its resilient development amid global digital restructuring.

Keywords: digital transformation, digitalization, financial market, financial services, financial inclusion, competitive advantages, cyber risks, digital security.

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку фінансового ринку характеризується стрімкою цифровою трансформацією, яка виходить далеко за межі простої цифровізації існуючих процесів і передбачає докорінну зміну форм, методів та моделей надання фінансових послуг. Якщо цифровізація здебільшого стосувалася автоматизації окремих операцій і переведення їх в електронний формат, то цифрова трансформація охоплює глибоку реорганізацію всієї екосистеми фінансових установ, появу принципово нових бізнес-моделей та перерозподіл ринкових позицій між традиційними й повністю цифровими гравцями. Така трансформація не є однорідною за глибиною та темпами в різних сегментах ринку, що створює суттєві диспропорції та потребує окремого наукового осмислення.

Найвищий рівень цифрової трансформації на сьогодні демонструє банківський сектор, де необанки та цифрові платформи успішно конкурують з традиційними банками, пропонуючи клієнтам швидші, дешевші та зручніші послуги. Натомість небанківські фінансово-кредитні установи – ломбарди, кредитні спілки, фінансові компанії – залишаються значно менш трансформованими, зберігаючи переважно офлайн-моделі взаємодії з клієнтами. Ця неоднорідність породжує нові конкурентні виклики та потребує дослідження того, як саме цифрові технології змінюють баланс сил на фінансовому ринку в цілому.

Поряд із очевидними перевагами, цифрова трансформація супроводжується ризиками, які залишаються невід’ємною частиною процесу. Ці ризики мають двояку природу: з одного боку, вони є закономірним супутником будь-яких еволюційних змін у складних системах, з іншого – значною мірою зумовлені недосконалістю самих цифрових технологій, які постійно доопрацьовуються. Для України вивчення особливостей цифрової трансформації фінансового ринку набуває особливої актуальності в умовах обмежених ресурсів та макроекономічної нестабільності, адже саме інноваційна конкурентна модель здатна забезпечити стійке відновлення та довгостроковий розвиток національної фінансової системи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Не применшуючи значення наявного наукового доробку з питань цифрової трансформації економіки та фінансового сектору, особливу увагу доцільно звернути на праці, які мають найбільшу теоретичну глибину та практичну

значущість, зокрема: Ю. Вергелюк [3; 13], М. Ганцяка [3; 13], Л. Любохимець [4], Є. Шпунляр [4], І. Гуцул [5], С. Онишко [7], Т. Штерма [8], Я. Гончарук [8], В. Лещук [8], А. Болдової [10], А. Болдова [10], І. Бегаль [11], М. Рябокінь [12], Є. Котуха [12], О. Папилева [12]. Окремо слід відзначити внесок звітів і досліджень міжнародних організацій Broadridge [1], BIS [9], Digital Cooperation Organization [6], які розкривають глобальні тенденції та ризики цифрової трансформації фінансових ринків, а також надають емпіричну базу для порівняльного аналізу національних практик.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на підвищену увагу науковців і практиків до цифрової трансформації та процесів цифровізації, його динамічність та непередбачуваність наслідків вимагає постійних наукових досліджень. Зокрема, недостатньо вивченими є підходи до оцінки конкурентних переваг, якими наділяє фінансові установи процес цифровізації. Також додатково важливим є ризиковий аспект такої трансформації, що обумовлює необхідність систематизації видів ризиків та способів управління ними на фінансовому ринку.

Мета статті полягає в окресленні характеристик цифрової трансформації фінансового ринку з фокусом на оцінці ризиків та конкурентних переваг для його суб’єктів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Тренд цифрової трансформації фінансового ринку має універсальний глобальний характер і охоплює практично всі країни світу, хоча його прояви та пріоритети суттєво різняться залежно від рівня економічного й технологічного розвитку [1]. Для країн із розвиненими фінансовими системами (США, Велика Британія, Сінгапур, країни Північної Європи) він переважно слугує інструментом подальшого удосконалення ринку, підвищення ефективності, створення інноваційних продуктів та посилення глобальної конкурентоспроможності. Для економік, що розвиваються та постсоціалістичних країн, цифрова трансформація відкриває можливість суттєво розширити фінансову інклюзію, забезпечити доступ до послуг мільйонам громадян, які раніше залишалися поза межами традиційної фінансової системи. Водночас у країнах із низьким рівнем глибинної цифровізації вона часто обмежується оптимізацією окремих операцій, що, попри локальний характер, створює передумови для поступового переходу до повноцінних трансформаційних змін.

Тобто незалежно від стартових умов, цифрова трансформація виступає спільним глобальним процесом, який визначає майбутню архітектуру фінансових ринків у всьому світі.

Слід підкреслити важливий аспект цифровізації та цифрової трансформації фінансового ринку України: ключовим чинником її розвитку стали кризові події, зокрема пандемія COVID-19 та війна, що знизили інклюзивність нецифровізованої частини фінансового ринку, змусивши фінансові установи шукати альтернативні способи підтримки власної діяльності. Цифрова трансформація відображає глобальну перебудову соціально-економічних механізмів, тоді як автоматизація, кібербезпека та фінансова інклюзія виступають її ключовими складовими, що забезпечують оптимізацію операційних процесів, захист від кіберзагроз і розширення доступу до фінансових послуг [2, с. 156]. У руслі окреслення конкурентних переваг фінансових ринків, що зазнали глибинних процесів цифрової трансформації, слід виокремити широкий функціонал, який включає: інноватизацію, інформатизацію, дематеріалізацію, автоматизацію, кібербезпеку, інклюзивність. Це перелік функцій в найбільш широкому контексті. Втім, є і багато інших функцій, які описують переваги цифровізації з позиції різних рівнів їх впровадження.

Зважаючи на те, що цифрова трансформація фінансових установ є вимогою часу та неминуче торкнеться не лише країн, що є лідерами цифровізації, а й малорозвинених країн із низькою цифровою грамотністю, варто вже зараз інтегрувати у власні страте-

гії цифрові пріоритети. Показовим є прогрес зусиль компаній світу в цифровій трансформації, де кожна зі сфер включає максимальний діапазон досягнень (лідерський), та мінімальний (аутсайдерський), що зображено на діаграмі (рис. 1).

У сфері фінансового ринку відмінності у аспектах цифрової зрілості корелюють із формуванням стійких конкурентних переваг, оскільки цифрова інфраструктура управління даними, інноваційний потенціал, рівень цифрової грамотності та регуляторної цифрової відповідності є критичними детермінантами ефективності фінансових інститутів. Компанії-лідери демонструють значно вищий рівень розвитку за всіма ключовими напрямками цифрової трансформації. Сукупність цих показників свідчить про системний характер трансформаційних процесів (особливо у лідерів ринку) та їхню здатність інтегрувати цифрові технології у стратегічне управління. В цілому емпіричні дані підтверджують, що цифрова трансформація фінансового ринку є визначальним фактором формування конкурентоспроможності. Компанії-лідери успішно використовують цифрові технології для створення інноваційних продуктів, підвищення операційної ефективності та забезпечення регуляторної відповідності, що в комплексі формує їхню стійку перевагу над конкурентами.

Досить репрезентативним, на наше переконання, є досвід цифрової трансформації банківської сфери та перерозподіл конкурентних переваг, що має місце в банківській системі. Парадоксально, що намагаючись зберегти традиційні форми обслуговування, окремі

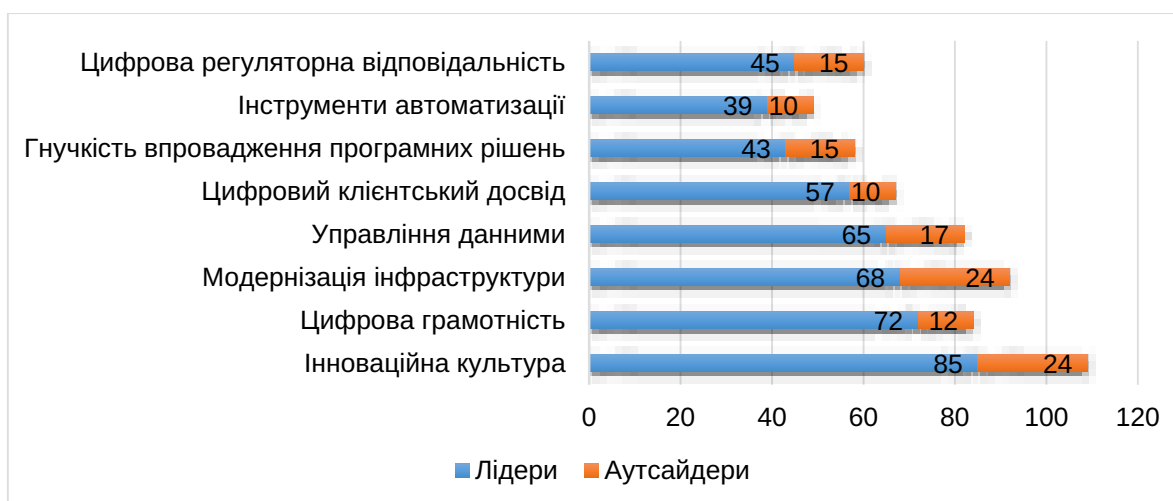

Рис. 1. Досягнення груп компаній-лідерів та аутсайдерів у окремих аспектах зрілості цифрової трансформації

Джерело: сформовано автором на основі [1]

банківські установи залишають незмінними форми та види банківських послуг, адже серед окремих груп досі зберігається попит на них (населення сільських територій, пенсіонери). Водночас таке рішення легко пояснюється дією принципу Парето: близько 20% клієнтів (переважно цифрово активні та фінансово ємні сегменти) забезпечують до 80% доходів банку, тоді як решта клієнтської бази, орієнтована на офлайн-обслуговування, генерує значно меншу маржинальність. Збереження ресурсоемних традиційних каналів для цієї менш прибуткової частини клієнтів неминуче призводить до втрати конкурентних переваг та відставання в модернізації [3, с. 49].

Разом із тим інноваційні процеси у фінансовому секторі створюють для регуляторних органів нові виклики, пов'язані зі стрімким розвитком FinTech-індустрії, широким поширенням криптовалют та цифрових активів [4]. У цьому контексті слушними є висновки І. Гуцул, яка вивчаючи інноваційні тренди на фінансових ринках, відмітила, що глобальний фінансовий ринок демонструє значну вразливість до зовнішніх шоків, зокрема економічних криз, політичної нестабільності та регіональних конфліктів. Зокрема, надмірне накопичення «віртуального» капіталу здатне провокувати формування фінансових бульбашок, тоді як недостатній рівень регулювання посилює системну нестабільність. Його динаміка значною мірою відображає складні процеси світової економіки, безпосередньо впливаючи на добробут держав та фінансову стійкість домогосподарств. Окрім того, сучасна фінансова система дедалі гостріше стикається з проблемою кіберзагроз, що створюють реальну небезпеку для безпеки даних і стабільності фінансових транзакцій [5, с. 370].

Технології, що трансформують фінансовий ринок постійно вдосконалюються, з'являються сучасні інновації та рішення, до впровадження яких безпекова система досі залишається неготовою. Наприклад, використання квантових обчислень активно інтегрується у фінансовий ринок, що може стати наступним великим технологічним стрибком для цифрової економіки. Вони обіцяють обчислювальні можливості, що значно перевищують потужність найсучасніших систем. Підтримання довіри та безпеки в епоху квантових технологій вимагатиме безпрецедентної координації між зацікавленими сторонами, нових стандартів взаємодії, надійних рамок управління, а також інвестицій у технології та експертизу [6].

Регуляторне й інфраструктурне забезпечення цифрової трансформації фінансового ринку залишається фрагментарним і недостатньо розробленим. До того ж, зважаючи на винятково важливу роль фінансового ринку у формуванні фінансових потоків, проблематика цифровізації у її розумінні як проникнення цифрових технологій в усі напрями діяльності фінансових установ та взаємодію між суб'єктами фінансової сфери, завдяки формуванню єдиного цифрового простору, належить до надто важливих аспектів інституційного забезпечення функціонування фінансового ринку [7, с. 42].

Питання правового регулювання цифровізованого фінансового сектору в Україні аналізували Т. Штерма, Я. Гончарук і В. Лещук [8], які загалом позитивно оцінили досягнуті результати. Водночас дослідники слушно вказали на збереження суттєвих прогалин, зокрема у сфері регулювання обігу криптовалют та цифрових активів, а також оподаткування відповідних операцій.

Не такі високі оцінки безпеки та урегульованості цифрового фінансового простору України надають міжнародні організації. Так, Банк міжнародних розрахунків (BIS) оцінюючи впровадження відкритого банкінгу і відкритих фінансів як ключових елементів цифровізації фінансового ринку, класифікує моделі за рівнем їх урегульованості (табл. 1).

За BIS існують три основні моделі: ринково зумовлена (добровільна), регуляторно керована (обов'язкова та стандартизована), а також ті юрисдикції, де регуляторні вимоги ще перебувають на етапі розробки. Позиція України у третій групі свідчить про те, що цифровізація фінансових послуг активно розвивається, але залишається низка регуляторних прогалин і ризиків, що потребують належного правового оформлення, стандартизації та захисту прав споживачів.

Вивчаючи діджиталізацію фінансових сервісів банків у контексті розбудови фінансового простору України А. Болдова та А. Болдов констатують наявність безпекових та ризикових проблем у цій сфері. Зокрема, науковці досліджують використання банківських онлайн-додатків, що є формою цифровізованих банківських сервісів [10]. Оцінюючи ризики та рівень безпеки діджиталізованих банківських сервісів (мобільних додатків) в Україні, доцільно звернути увагу на їхні рейтинги за рівнем захищеності та безпеки наявних функцій. У таблиці 2 наведено оцінку відповідних опцій у мобільних додатках Моно-

Таблиця 1

Підходи до впровадження відкритого банкінгу та відкритих фінансів у світі

Ринково зумовлена модель (Market driven)	Регуляторно керована модель (Regulatory led)	Регуляторно керована – у процесі впровадження (Regulatory led – forthcoming)
Аргентина, Індонезія, Південна Корея, Південна Африка, Швейцарія, США	Австралія, Австрія, Бельгія, Бразилія, Болгарія, Чилі, Колумбія, Хорватія, Чехія, Данія, Фінляндія, Франція, Німеччина, Греція, Угорщина, Індія, Ірландія, Італія, Японія, Люксембург, Малайзія, Мексика, Нідерланди, Нова Зеландія, Норвегія, Польща, Португалія, Румунія, Саудівська Аравія, Сінгапур, Словаччина, Словенія, Іспанія, Швеція, Велика Британія, Уругвай	Канада, Перу, Філіппіни, Таїланд, Україна

Джерело: сформовано автором на основі [9]

банку, ПУМБ та АТ «Ощадбанк». Ці установи репрезентують різні ступені цифрової трансформації. Монобанк є повністю цифровим банком і належить до категорії необанків, тоді як АТ «Ощадбанк» тяжіє до традиційної моделі обслуговування з поступовим впровадженням цифрових елементів. ПУМБ займає проміжну позицію за рівнем цифровізації.

Узагальнюючи порівняльні дані, можна зазначити, що більша цифрова зрілість банку, як правило, супроводжується ширшим спектром інструментів для індивідуального управління безпековими параметрами. Це підвищує гнучкість користувача, але водночас створює ситуацію, за якої рівень потенційних загроз зростає, якщо ці можливості не використовуються належним чином. Натомість мобільні застосунки установ із традиційнішою бізнес-моделлю містять обмежений набір функцій, що може сприйматися як простіша й «закрита» система, однак не завжди дозволяє зробити однозначний висновок щодо її фактичного рівня захищеності, оскільки користувач має менше інструментів для персоналізації та контролю параметрів безпеки.

Оцінка ризиків та загроз цифрової трансформації фінансового ринку повинна враховувати динамічну появу їх нових видів, до ідентифікації та мінімізації яких ні чинні регуляторні механізми, ні інфраструктура більшості фінансових установ, ні рівень компетенцій персоналу наразі не є достатньо підготовленими. Прикладом таких ризиків є ризик шахрайства, порушення кібербезпеки шляхом використання технології deepfake. М. Рябокiнь, Є. Котух, О. Папилев відмічають, що: «deepfake в галузі FinTech, з їхньою дивовижною здатністю переконливо відтворювати автентичну взаємодію, підривають довіру користувачів до цифрових фінансових систем. Масштаб цієї екзистенційної загрози підкреслюється відсутністю комплексних гарантій і неадекватністю механізмів виявлення. Майбутнє FinTech знаходиться на хиткому роздоріжжі, де ризики deepfakes є значною перешкодою для довіри та надійності фінансових послуг» [12, с. 311].

Застосування технології deepfake створює серйозні загрози для фінансового сектору, оскільки дає змогу здійснювати маніпулю-

Таблиця 2

Рейтинг безпекових опцій в додатках вибірки українських банків

Банк/опція	Монобанк	ПУМБ	Ощадбанк
Зміна PIN	+	+	-
Можливість вимикати посилену аутентифікацію	+	-	+
Керування перевіркою геолокацій клієнта	+	+	-
Вибір власного CVV	+	-	-
Управління токенованими картами	+	-	-
Керування підписками на ресурси у додатку	+	-	-

Джерело: сформовано автором на основі [11]

вання ринком, атаки із застосуванням соціальної інженерії, крадіжки ідентичності, шахрайські транзакції, цілеспрямований підрив репутації установ, фішингові кампанії, поширення шкідливого програмного забезпечення, а також формування фальшивих доказів у судових процесах. Дослідники наголошують, що ефективна мінімізація відповідних ризиків можлива лише за умови комплексного підходу, який включає впровадження багатфакторної автентифікації, систематичне розширення цифрової грамотності персоналу та клієнтів, посилення внутрішніх систем корпоративної безпеки, розробку та дотримання спеціалізованих рекомендацій щодо протидії, постійний моніторинг підозрілих транзакцій, а також тісну співпрацю фінансових установ із правоохоронними органами.

Основною перепорою для ефективного управління ризиками цифрової трансформації фінансового ринку залишається обмежений доступ до фінансування. За умов ускладненого доступу до ринків капіталу стримується не лише розвиток фінтех-компаній, а й удосконалення систем кібербезпеки та інших захисних механізмів. Згідно з даними, в Україні близько 25% фінтех-компаній стикаються з проблемами фінансування [13], що призводить до дефіциту ресурсів і суттєво гальмує розробку та впровадження сучасних інструментів ризик-менеджменту.

Практики фінтех-сегменту наголошують на необхідності значного збільшення інвестицій у розвиток і захист онлайн-сервісів фінансових установ, зокрема банківських мобільних застосунків. Зростання вимог клієнтів до рівня безпеки та якості цифрових продуктів відбувається паралельно з поступовим витісненням традиційного банківського обслуговування цифровими каналами [14].

Отже, адекватна оцінка та мінімізація ризиків цифрової трансформації фінансового ринку неможливі без стабільного та достатнього фінансування відповідних проєктів. Відсутність або хронічний дефіцит таких ресурсів створює системну загрозу для безпеки фінансової системи загалом.

Висновки. Проведене дослідження свідчить, що цифрова трансформація фінансового ринку є глибоким системним процесом, який виходить далеко за межі простої автоматизації операцій і охоплює зміну бізнес-моделей, форм обслуговування та розподілу конкурентних позицій між традиційними установами й повністю діджиталізованими учасниками фінансового ринку. Глобальний характер цього явища поєднується з вираженою неоднорідністю його проявів у різних сегментах ринку та країнах, що створює як нові можливості для підвищення ефективності й фінансової інклюзії, так і суттєві ризики, зокрема кібербезпеку, регуляторні прогалини та вразливість до зовнішніх шоків. В українському контексті цифрова трансформація стала вимушеним, але потужним імпульсом розвитку, зумовленим кризовими факторами, проте її успішність значною мірою стримується фрагментарністю правового регулювання, недостатньою інфраструктурною готовністю та обмеженим доступом до фінансування захисних і трансформаційних проєктів. Практичне значення отриманих результатів полягає в обґрунтуванні необхідності комплексного підходу до оцінки ризиків, посилення регуляторного забезпечення, пріоритетного інвестування в безпеку та цифрові компетенції, що в сукупності здатне забезпечити стійке конкурентне позиціонування національного фінансового ринку в умовах глобальної цифрової перебудови.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. 2024 Annual Broadridge Digital Transformation & Next-Gen Technology Study. Broadridge Financial Solutions. 2024. URL: <https://www.broadridge.com/2024-digital-transformation-study>
2. Вісягін О. Цифрові вектори розвитку фінансового ринку України. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*. 2025. № 2(16), С. 153-162. DOI: <https://doi.org/10.32750/2025-0214>
3. Verheliuk Y., Hantsiak M., Fomov, D. Digital transformation of the banking system: global guidelines for Ukraine. *Finance of Ukraine*. 2025. № 3. С. 45-57. DOI: <https://doi.org/10.33763/finukr2025.03.045>
4. Любохимець Л. С., Шпуляр Є. М. Цифрова трансформація національної економіки: сучасний стан та тренди майбутнього. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2019. № 4. С. 213–217. DOI: doi.org/10.31891/2307-5740-2019-272-4-1-212-217
5. Гуцул І. Інноваційні тренди та їхній вплив на світовий фінансовий ринок. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 1(52). С. 366-371. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-51>
6. DIGITAL ECONOMY TRENDS 2025. The Digital Cooperation Organization. 2024. URL: <https://dco.org/digital-economy-trends-2025-report/>

7. Фінансовий простір України в умовах глобалізаційних і деглобалізаційних трансформацій : монографія за наук. ред. д-ра екон. наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України С. В. Онишко. Ірпінь : Державний податковий ун-т, 2023. 686 с. URL: <https://ndiime.org.ua/wp-content/uploads/2025/05/Gancyak.pdf>
8. Штерма Т., Гончарук Я., Лещук В. Тенденції цифровізації фінансового сектору та виклики для правового регулювання. *Економіка та суспільство*. 2025. № 71. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-109>
9. Digitalisation of finance. BIS. 2024. URL: <https://www.bis.org/bcbs/publ/d575.pdf>
10. Болдова А., Болдов А. Діджиталізація банківських сервісів як передумова подальшого розвитку фінансового простору України. *Економіка та суспільство*. 2022. № 42. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-42-8>
11. Бегаль І. Рейтинг банківських додатків. Forbes. 2023. URL: <https://forbes.ua/money/rejting-bankivskikh-dodatkov-chi-e-konkurenti-u-mono-chi-zmig-oshchad-obiyti-rayf-ta-otp-yake-mistse-u-top-10-posidae-privat-doslidzhennya-asotsiatsii-ema-10052023-13576>
12. Рябокін М., Котух Є., Папилев, О. Вплив технології Deepfake на Fintech сектор: поточний стан в Україні та стратегії запобігання кіберзлочинності. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2024. № 1(37). С. 310–328. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-1\(37\)-310-328](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-1(37)-310-328)
13. Вергелюк Ю. Ю., Ганцяк М. О., Фомов Д. О. Fintech як драйвер економічного відновлення України. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки"*. 2024. № 10. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2024-10-10402>
14. У 2025 році банкам доведеться збільшити інвестиції у цифровізацію. Фінансовий клуб. 2025. URL: <https://finclub.net/news/u-2025-rotsi-bankam-dovedetsia-zbilshyty-investysii-u-tsyfrovizatsiiu.html>

REFERENCES:

1. 2024 Annual Broadridge Digital Transformation & Next-Gen Technology Study. (2024). Broadridge Financial Solutions. Retrieved from <https://www.broadridge.com/2024-digital-transformation-study>
2. Visiahin, O. (2025). Tsyfrovі vektory rozvytku finansovoho rynku Ukrainy [Digital vectors of development of the financial market of Ukraine]. *Yevropeyskyi naukovyi zhurnal ekonomichnykh ta finansovykh innovatsii – European Scientific Journal of Economic and Financial Innovations*, 2(16), 153–162. <https://doi.org/10.32750/2025-0214> [in Ukrainian].
3. Verheliuk, Y., Hantsiak, M., & Fomov, D. (2025). Digital transformation of the banking system: global guidelines for Ukraine. *Finance of Ukraine*, 3, 45–57. <https://doi.org/10.33763/finukr2025.03.045>
4. Liubokhymets, L. S., Shpuliar, Ye. M. (2019). Tsyfrova transformatsiia natsionalnoi ekonomiky: suchasnyi stan ta trendy maibutnoho [Digital transformation of the national economy: current state and future trends]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu*, 4, 213–217. <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2019-272-4-1-212-217> [in Ukrainian].
5. Hutsul, I. (2025). Innovatsiini trendy ta yikhniy vplyv na svitovyi finansovyi rynek [Innovative trends and their impact on the global financial market]. *Stalyi rozvytok ekonomiky – Sustainable Economic Development*, 1(52), 366–371. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-51> [in Ukrainian].
6. Digital Economy Trends 2025. (2024). Digital Cooperation Organization. Retrieved from <https://dco.org/digital-economy-trends-2025-report/>
7. Finansovyi prostir Ukrainy v umovakh hlobalizatsiinykh i dehlobalizatsiinykh transformatsii: monohrafiia [Financial space of Ukraine under globalization and deglobalization transformations: monograph]. (2023). In S. V. Onyshko (Ed.). Irpin: State Tax University. Retrieved from <https://ndiime.org.ua/wp-content/uploads/2025/05/Gancyak.pdf> [in Ukrainian].
8. Shterma, T., Honcharuk, Ya., & Leshchuk, V. (2025). Tendentsii tsyfrovizatsii finansovoho sektoru ta vyklyky dlia pravovoho rehuliuвання [Trends in digitalisation of the financial sector and challenges for legal regulation]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, 71. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-109> [in Ukrainian].
9. Digitalisation of finance. (2024). Bank for International Settlements. Retrieved from <https://www.bis.org/bcbs/publ/d575.pdf>
10. Boldova, A., Boldov, A. (2022). Didzhytalizatsiia bankivskykh servisiv yak peredumova podalshoho rozvytku finansovoho prostoru Ukrainy [Digitalization of banking services as a prerequisite for further development of the financial space of Ukraine]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, 42. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-42-8> [in Ukrainian].
11. Behal, I. (2023). Reitynh bankivskykh dodatkov [Ranking of banking applications]. Forbes Ukraine. Retrieved from <https://forbes.ua/money/rejting-bankivskikh-dodatkov-chi-e-konkurenti-u-mono-chi-zmig-oshchad-obiyti-rayf-ta-otp-yake-mistse-u-top-10-posidae-privat-doslidzhennya-asotsiatsii-ema-10052023-13576> [in Ukrainian].

12. Riabokin, M., Kotukh, Ye., & Papylev, O. (2024). Vplyv tekhnolohii Deepfake na Fintech sektor: potochnyi stan v Ukraini ta stratehii zapobihannia kiberzlochynnosti [Impact of deepfake technology on the fintech sector: current state in Ukraine and cybercrime prevention strategies]. *Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia – Problems and Prospects of Economics and Management*, 1(37), 310–328. [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-1\(37\)-310-328](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-1(37)-310-328) [in Ukrainian].
13. Verheliuk, Yu. Yu., Hantsiak, M. O., & Fomov, D. O. (2024). Fintech yak draiver ekonomichnoho vidnovlennia Ukrainy [Fintech as a driver of economic recovery of Ukraine]. *International Scientific Journal "Internauka". Series: Economic Sciences*, 10. <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2024-10-10402> [in Ukrainian].
14. U 2025 rotsi bankam dovedetsia zbilshyty investytsii u tsyfrovizatsiiu [In 2025, banks will have to increase investments in digitalisation]. (2025). Finansovy klub – Financial Club. Retrieved from <https://finclub.net/news/u-2025-rotsi-bankam-dovedetsia-zbilshyty-investytsii-u-tyfrovizatsiiu.html> [in Ukrainian].